

2010-12-14

Dnr 43-2010:1530

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn av Vedebyaskolan
i Karlskrona kommun

Rektorn vid
Vedebyskolan

Tillsyn i Vedebyskolan

Grundskola årskurserna 6–9

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Vedebyskolan och Karlskrona kommun kikat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Sedan förra inspektionen har Vedebyskolan åtgärdat flera av de områden som då kritiserades. Skolan har numera en välfungerande arbetsorganisation, informationen till eleverna om målen för undervisningen har blivit tydligare, undervisningen i svenska som andraspråk fungerar och de elever som tidigare tillhörde särskilda undervisningsgrupper är integrerade i ordinarie klasser där de får stöd. Dock återstår en del arbete. Skolan behöver i högre grad än vad de hittills gjort arbeta med att ge alla elever möjlighet att nå målen. För att måluppfyllelsen ska kunna öka är det viktigt att skolan kontinuerligt utvärderar om alla elever ges stöd och om det stöd som ges fungerar. Vidare behöver också elevernas inflytande över undervisningen öka.

Skolinspektionen har i tillsynen av Vedebyskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Skolan ger inte alla elever möjligheter att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan, Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar, Kursplanerna för grundskolan).

- Rektorn utvärderar och omprövar inte regelbundet de särskilda stödinsatser som ges på skolan (Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, 2 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 2.8 rektors ansvar).
- Rektorn säkerställer inte att lärarna arbetar tillräckligt aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad (4 kap. 2 § skollagen, Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Riktlinjer).
- Rektorn ser inte i tillräckligt hög utsträckning till att det finns aktuella ordningsregler vilka är förankrade, efterlevs och anpassas efter skolans förhållanden (6 kap. 8 b § grundskoleförordningen).
- Rektorn tillser inte i tillräckligt hög grad att betygskatalog förs enligt grundskoleförordningens krav (7 kap. 19 § grundskoleförordningen, 10 § skolverkets föreskrifter om utformningen av betygskatalog för grundskolan SKOLFS 2009:27).
- Studiehandledning på modersmål ges inte till de elever som har behov av det (5 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Utbildningen i grundskolan är inte avgiftsfri (4 kap. 4 § 1985 års skollag).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1–2.

Rektor och Karlskrona kommun har ansvar för att Vedebyskolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Karlskrona kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Karlskrona kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsrådet Gösta Karlsson samt utredaren Helene Roslund.

På Skolinspektionens vägnar

Peter Ekborg

Enhetschef

Verica Stojanovic

Utredare/Föredragande

Bilagor:**Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan****Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Vedebyskolan**

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Karlskrona kommun under hösten 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Vedebyskolan den 23-24 november.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Vedebyskolan, dels den information som samlats in under besöket. På Vedebyskolan intervjuades rektorn, lärare, elevhälsovårdspersonal (sjuksköterska, specialpedagoger samt speciallärare) och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Vedebyskolan

Vedebyskolan	Antal elever
Grundskola årskurs 6-9, inklusive förberedelseklass	351

Källa: Skolans siffror 2010-05-20

Nya Vedebyskolan ligger på Järakullen i centrala Karlskrona. Skolan kallas ny eftersom den år 2009 omorganiserades från att ha varit en 6–9 skola till att bli en 7–9 skola. Andra organisatoriska förändringar som då skedde var att nya arbetsorganisationer skapades och att undervisningsgrupperna på skolan blev mindre. På skolan finns idag en förberedelseklass vars elever inom en snar framtid kommer att förflyttas tillbaka till Sunnadalskolan. Vidare finns särskoleelever integrerad undervisning på skolan.

Tillsynsprotokoll för Vedebyskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolan ger inte alla elever möjligheter att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

2 kap. 6 § grundskoleförordningen

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar, Kursplanerna för grundskolan

Motivering:

År 2010 låg värdet för eleverna på Vedebyskolan som nått målen i alla ämnen på 74,1 procent. Detta är ungefär den andel som skolan legat på under en period på fem år tillbaka, med undantag för år 2009 då en grupp pojkar i årskurs nian höjde snittet till 77,6 procent. Idag är det återigen fler flickor än pojkar på Vedebyskolan som uppnår målen.

Även meritvärdet är lågt. 2010 var meritvärdet för eleverna på Vedebyskolan på 183,6 jämfört med kommunen där meritvärdet låg på 193,0 och riket där skillnaden blev ännu större då värdet där låg på 208,8. Framförallt är det pojkar som har lågt meritvärde. De har ett meritvärde på 169,5 jämfört med riket där värdet ligger på 197,9.

De ämnen som flest elever på skolan inte har nått målen i, om man tittar på en period fem år tillbaka, är svenska som andraspråk, de samhällsorienterade ämnena samt de naturorienterade ämnena. Fram till år 2009 var det vanligt att endast varannan elev som läste ämnet svenska som andraspråk uppnådde målen. Under 2009 har detta värde höjts till 73,7 procent. I de samhällsorienterade och naturorienterade ämnena har värdet på hur många elever som uppnått målen de senaste tre åren varierat mellan 80-85 procent.

Skolledningen och lärarna är medveten om de dåliga resultaten och menar att de arbetar för att förbättra måluppfyllelse t.ex. genom omorganiseringar av lärarna i olika arbetsgrupper samt genom ett effektivare elevhälsovårdsteam. Skolledningen tillägger att de sedan en tid tillbaka brottas med effekten av nedläggningshotet samt att elevunderlaget minskar.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan**Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering****Bedömning:**

Rektorn utvärderar och omprövar inte regelbundet de särskilda stödinsatser som ges på skolan.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling

2 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 2.8 rektors ansvar

Motivering:

Av intervjuerna med lärarna framkommer att det i de olika arbetslagen finns olika mycket resurser för att kunna erbjuda stöd till de elever som är i behov av detta. Specialpedagogerna och speciallärarna menar dock att de har kartlagt hur många elever det rör sig om. I intervjun med eleverna framkommer också att de tycker att de ibland får vänta alldeles för länge på att få hjälp av någon lärare. Detta har medfört att eleverna istället försöker få hjälp av varandra, vilket inte alltid går.

Skolledningen har i alla arbetslag tillsammans med kurator och skolsköterska kartlagt elevernas behov. Däremot saknas det en strukturerad uppföljning och utvärdering av vilken effekt de särskilda stödinsatser som ges på skolan har.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Rektorn säkerställer inte att lärarna arbetar tillräckligt aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad

Författningsstöd:

4 kap. 2 § skollagen

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, Riktlinjer

Motivering:

I intervjuerna med eleverna framkommer att de inte anser att de har mycket inflytande på Vedebyskolan. Det formella inflytandet via elevrådet har enligt eleverna precis börjat att fungera. Tidigare var elevrådet mest en informationskanal för de beslut som rektorer och lärare tagit utan elevers medverkan.

Eleverna berättar också att inflytandet i undervisningen är beroende av vilken lärare som undervisar dem samt vilket ämne de läser. Elevernas konstaterande bekräftas av lärarna. Att inflytandet skulle stiga utifrån ålder och mognad är inte heller något som de äldre intervjuade eleverna har märkt av.

Det är viktigt att skolan tillsammans med eleverna planerar och utvärderar undervisningen samt förbereder eleverna för delaktighet och medansvar samt för de rättigheter och skyldigheter som präglar ett demokratiskt samhälle.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero**Bedömning:**

Rektorn ser inte i tillräckligt hög utsträckning till att det finns aktuella ordningsregler vilka är förankrade, efterlevs och anpassas efter skolans förhållanden.

Författningsstöd:

6 kap. 8 b § grundskoleförordningen

Motivering:

På Vedebyskolan finns "gamla" ordningsregler vilka utarbetades tillsammans med elever som gick på skolan för flera år sedan. Då dessa regler idag inte är aktuella för de elever som går på skolan idag har ett arbete med att ta fram nya regler påbörjats. Arbetet har dock inte kommit långt. De nya ordningsreglerna kommer, menar rektorerna, att utarbetas och följas upp under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Bedömning och betyg****Bedömning:**

Rektorn tillser inte i tillräckligt hög grad att betygskatalog förs enligt grundskoleförordningens krav.

Författningsstöd:

7 kap. 19 § grundskoleförordningen

10 § skolverkets föreskrifter om utformningen av betygskatalog för grundskolan (SKOLFS 2009:27)

Motivering:

Enligt förvaltningslagen får en myndighet rätta ett beslut som myndigheten fattat och som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av myndighetens eller någon annans skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende. Med sådana fel avses fall då myndigheten, dvs. skolan, har fattat ett riktigt beslut, men av misstag har återgett beslutet på ett felaktigt sätt. Beslutet har med andra ord kommit att visa något annat än myndigheten har menat. Däremot kan bestämmelsen inte tillämpas vid "bedömningsfel", dvs. sådana fel som beror på t.ex. bristfällig utredning, felaktig bedömning av fakta eller liknande. Innan rättelse av betyg sker måste eleven och elevens vårdnadshavare ges tillfälle att yttra sig om detta inte bedöms som helt obehövligt.

Av Skolverkets föreskrifter om betygskatalog för grundskolan framgår att det ska finnas rutiner för att säkerställa att samtliga betyg har satts och förts in i betygskatalogen av betygsättande lärare eller av rektor, samt att rättelser av uppgifter i betygskatalogen noteras med angivande av att det är rektor som med stöd av 7 kap. 19 § grundskoleförordningen fört in rättelsen.

Vid inspektionstillfället blev det uppenbart att många rättelser hade gjorts i avgångsbetygen för årskurs nio. Rektorerna var inte medvetna om detta och kunde därför inte heller redogöra för varför lärarna gjort så många rättelser.

Bedömningsområde: Särskilt stöd**Bedömning:**

Studiehandledning på modersmål ges inte till de elever som har behov av det.

Författningsstöd:

5 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Av intervjuerna med rektorerna framkommer att det på skolan finns elever som är i behov av studiehandledning på modersmålet men att skolan inte har möjlighet att erbjuda en av eleverna hjälp. Istället ger en annan lärare med annat modersmål studiehandledning åt denne elev. Lösningen är dock provisorisk och rektorerna på Vedebyskolan samarbetar med samordnaren för modersmålsundervisningen där de fått löfte om att det inom kort kommer att finnas en person med rätt språkbakgrund.

Bedömningsområde: Avgifter**Bedömning:**

Utbildningen i grundskolan är inte avgiftsfri.

Författningsstöd:

4 kap. 4 § 1985 års skollag

Motivering:

Vedebyskolan har fram till i år deltagit i två internationella utbyten där elever deltagit frivilligt. Euroweek avvecklades år 2008 men Tysklandsutbytet är fortfarande aktuellt. Alla elever är välkomna att delta i detta utbyte, enligt rektorerna, oavsett om de kan tyska eller inte. Deltagandet är frivilligt men sker under skoltid samt kostar varje elev 1 200 kronor, en avgift vilken inte hänförs till matkostnader. Detta är summor som eleverna förväntas betala om de vill följa med på resan.

Utgångspunkten för Skolinspektionens bedömningar är att utbildningen ska vara avgiftsfri oavsett om de kostnadsbelagda aktiviteterna är frivilliga. Huvudmannen ska garantera en sådan avgiftsfrihet.